

Bo, leva och verka i hela Norrtälje kommun.

Innehållsförteckning

1. Framtidsbild.....	3
2. Landsbygd och stad – gemensam utveckling.....	3
3. Jobb och företagande.....	3
4. Miljö och teknik.....	5
5. Attraktivt boende i hela kommunen.....	9
6. Måltiden är mer än bara mat.....	11
7. Prima skolor för alla åldrar.....	12
8. Bra vård nära dig.....	14
9. Guldkanter på fritiden.....	16

Bilder: Bengt Ericsson

Framtidsbild

Den politiska makten utgår från lokalsamhället. I Centerpartiets framtid är boende, näringsliv, vård och skola mer mångsidigt i hela vår kommun där alla människor ges utrymme. Närhet och tillgänglighet till ren luft, god miljö och rent vatten för de boende ger livskvalitet. Hållbart och varierat näringsliv är en självklarhet. Fossilberoendet har minskat kraftigt med modern teknik och nya energikällor. Genom utbyggnad med nya högskoleutbildningar har fler företag flyttat hit. Barnfamiljer attraheras av välfungerande förskolor, skolor och möts av en livaktig kulturverksamhet. God vård och omsorg är en trygghetsfaktor. Kommunens förvaltningar är kända för sitt tillmötesgående sätt och sin goda framförhållning.

Landsbygd och stad – gemensam utveckling

Norrtälje kommun kan liknas vid ett Sverige i miniatyr. Här finns en levande skärgård och landsbygd med ett öppet landskap. Vi har tätorter med växlande kulturer och människor i olika åldrar. Norrtälje stad med sin välbevarade stadskärna och goda utvecklingsmöjligheter utgör navet i kommunen. Centerpartiet arbetar för en utveckling som är ekologiskt och ekonomiskt hållbar. För att uppnå det krävs att skärgård, landsbygd, tätorter och stad samverkar.

Den offentliga servicen måste också finnas i skärgården och på landsbygden, förutsättningen för detta är ett samarbete mellan privat och offentlig service så som post, kommunal service och butiker.

Jobb och företagande

För att uppnå ett optimalt kretsloppssamhälle krävs utvecklad teknik för att ta hand om förbrukat material och återanvända det. Arbetsmarknaden och företagandet är grunden för tillväxt och välstånd. Ett gott företagsklimat ger fler växande företag och fler arbetstillfällen. Kommunen ska bidra till detta genom att verka för utvecklad infrastruktur i form av bland annat vägar och bredband. Offentlig och kommersiell service måste finnas i alla delar av kommunen. Skola och vuxenutbildning måste garantera att näringslivet får den arbetskraft den behöver.

Centerpartiets mål för näringslivet i Norrtälje kommun

Vårt mål är att så många som möjligt ska kunna bo och arbeta i hela kommunen. Nya arbetstillfällen både på landsbygden och i orterna ska stimuleras. Norrtälje stad har stora möjligheter till nya moderna jobb och kan bli än mer viktig för kommunens arbetsmarknad.

Ökad integration som ger nysvenskar möjlighet till egen försörjning. Genom validering och lämplig utbildning blir de en resurs för det lokala näringslivet. Byggnationen ska öka. Det har visat sig att fler invånare även innebär fler företag. Bostadsbyggande och marknadsföring av kommunens strategiska läge skapar dessa förutsättningar. Företagsklimatet måste förbättras. För detta krävs många insatser bl a en klar vilja för tillväxt, förenklad och effektiviserad service till företagen, utvecklad dialog med näringslivet och en mer aktiv marknadsföring av kommunen.

Kommunen måste utvecklas så den är långsiktigt hållbar. Det är viktigt att kommunen planerar för ett ekologisk, ekonomiskt, socialt och tekniskt långsiktigt samhälle som brukas utan att förbrukas. Landsbygdssäkra alla beslut så att det gynnar boende och arbetstillfällen i **hela** kommunen. Det ska vara lika lätt att ta del av den offentliga servicen var man än bor i kommunen. Det behövs en strategi för tillväxt. För att förankra strategin hos näringslivet och allmänheten behövs **ett näringslivspolitiskt program**. Det ska innehålla analyser om hot och möjligheter men även lägga fast kommunens insatser för perioden fram till 2020.

Centerpartiet anser att det ska finnas planerad mark för bostäder och företagsetableringar.

Centerpartiet vill

- Se till att kommunen tar taktpinnen för att stimulera och samordna bredbandsutbyggnad och ny teknik som når ut till alla små byar och enstaka gårdar.
- En satsning på Campus Roslagen med fler eftergymnasiala utbildningar och en satsning på speciella inriktningar som har nationellt intresse.
- Läringsjobb utvecklas och integreras i samarbete med företag.
- Samverkan mellan turistföretag ska stimuleras för att få till fler aktiviteter och besökare hela året.
- Ett fortsatt engagemang i projekt för landsbygdsutveckling.
- Hallstavik har en god tillgång på elektricitet, datafiber och ett genuint träfiber kunnande och är ett lämpligt område för nya energikrävande datacentraler och nya produkter med träfiber som grund.
- Norrtälje är länets port mot öster.
- Kapellskär, en hamn med nationellt intresse, stimulerar till nya företag i kommunen.
- Kommunen ska reservera mark för företag i sin planering
- De människor som står långt ifrån arbetsmarknaden av en mängd olika skäl ska ges möjlighet till arbete efter förmåga.

Nyttjande av mark och vatten

Näringsgar med mark som bas har här goda möjligheter i Norrtälje kommun genom kombinationen mark och nära till marknaden i Stockholms län. Roslagen, som Norrtälje kommun är en del av, är starkt präglad av bondesamhället med jordbruk, skog och betande djur. Norrtälje kommun omfattar en tredjedel av Stockholms län till ytan. De allra flesta lantbruksföretagen i

Stockholms län finns i Norrtälje kommun med ca 1000 yrkesverksamma. Det är en resurs som vi i Centerpartiet vill utveckla.

Centerpartiet vill

- God åkermark får inte exploateras annat än när samhällsnyttan överstiger värdet av vad som långsiktigt produceras på marken.
- Nya stimulanser skapas så att mark som inte brukas eller ligger i träda åter används för livsmedelsproduktion, foderproduktion eller energiproduktion.
- Kommunens kök för skolor, institutioner och boenden ska ges möjlighet att efterfråga mat som är producerat enligt svensk djurskydds- och miljölagstiftning. Det kommer att ge en positivare framtidsbild för Roslagens bönder och stanna upp den utslagning som nu sker
- Kommunen planerar för lokal energiproduktion. Vindkraft, solkraft och biogas är områden som kan ge fler jobb i framtiden
- Lantbruksföretag ges möjlighet att fortsätta att tillsammans med andra aktörer utveckla besöksnäringen i kommunen.

Miljö och teknik

Centerpartiet är det ledande partiet i miljöfrågor, en ledande kraft för att ställa om till hållbar utveckling i Sverige och internationellt. Alltsedan 1960-talet har vi placerat miljön i centrum för politiken och åstadkommit konkret handling av våra visioner.

Tillgång till rent vatten, ren luft och giftfri miljö är en fundamental rätt för alla människor. Vi tror på att kombinera miljöansvar med tilltro till teknikens och utvecklingens kraft. Eftersom miljöfrågor och teknik hör så intimt samman bör detta också avspeglas i kommunens organisation.

Fordon och fordonsbränslen

En omställning till nya fordonsbränslen måste ske. Vårt mål är att ha klimatneutrala bilar 2020. Koldioxidutsläppen från kommunens fordon kommer nu att mätas så att vi ser att utvecklingen går åt rätt håll. Det sker en stor teknikutveckling inom detta område. Vi vill ha lokalproducerade bränslen, metanol från skogarna samt biogas gjord på biologiskt avfall från våra hushåll, lantbruk och storkök. Här skulle även kommunen och det lokala näringslivet kunna samverka för att utveckla mer lokal energi. Vi vill att det ska finnas Laddningsstolpar för elbilar och motorvärmare vid parkeringsplatser där det byggs bostäder och vid offentliga byggnader.

Avfall

Vi skall se vårt avfall som en resurs. Det är viktigt att vi kommer igång med insamling av matavfall till energiåtervinning. Avfallet skall sorteras hushållsnära. Vid nybyggnation ska det planeras för insamling av flera fraktioner av sopor.

Vi ser positivt på att kommunen tar över förpackningsinsamlingen.

Kollektivtrafik

Även kollektivtrafiken måste drivas med alternativa och miljövänliga bränslen. Vid pendlarparkeringar skall det finnas cykelparkeringar och laddningsstolpar för elbilar.

Vi vill ha spårbunden trafik mellan Stockholm och Norrtälje och att Roslagsbanan byggs ut till Rimbo och till Arlanda. Stomlinjebuss till Hallstavik. Ny upphandling för skärgårdstrafiken som underlättar kollektivtrafikresande och boende i skärgården.

Förnybar/alternativ elproduktion

Vårt samhälle måste ställa om till mer miljövänlig energi, vi ser en stor potential i vindkraft, solenergi, kraftvärme och biogas. Vi stödjer satsningen på vindkraft som Holmen energi gör i Hallstavik. Det är en viktig satsning i de norra delarna av kommunen. Kommunen måste ta ett större ansvar i lokalproducerad energi. Vi vill ha lokal produktion av flis till värmeverket, som ger kortare transportavstånd och mindre påverkan på miljön.

Energieffektivisering

Både privatpersonen, företagaren och samhället tjänar på att spara energi. I kommunens lokaler pågår arbetet med att energieffektivisera. Genom kommunens medlemskap i Energi- och klimatrådgivningen i Stockholms län, får privatpersoner, bostadsrättsföreningar och företag hjälp med att minska energiförbrukningen. Kommun ska vara en föregångare med framtagande av nya metoder för att lösa detta.

Vatten och avlopp

Vatten är vårt viktigaste livsmedel och skall hanteras som ett sådant. Det är bra att vi nu förser fler i kommunen med bra dricksvatten. Viktigt med informationsinsatser att det fortfarande är nödvändigt att spara på vattnet. Vi ser med oro på de senaste årens ökade förbrukning av vatten. Vi behöver bli mycket bättre på att ta hand om dagvatten varför en **dagvattenplan** måste tas fram.

Centerpartiet stödjer det pågående arbetet med att bygga upp ett Utvecklingscentrum för vatten i Norrtälje kommun. Det nya Utvecklingscentrum för vatten tillsammans med Erkenlaboratoriet gör att vi får en mycket viktig kompetens i kommunen, för vårt livsviktiga vatten. Vår kommun med 900 km kust och ca 11 000 öar!

En teknikutveckling måste ske inom VA-området i Norrtälje kommun. Vi vill att ett nytt modernt storskaligt kretsloppsriktat reningsverk byggs i Kapellskär. Med vattensnål teknik i hemmet och med ett modernt reningsverk, kan vi skydda våra vatten och våra känsliga havsvikar. Vi måste minska våra utsläpp till våra vatten. Därför måste vi göra kontinuerliga mätningar av fosfor och kväve, så att vi kan följa upp de stora investeringar som gjorts och vid behov göra fler. Avloppet skall vi se som resurs till t.ex. biogas och/ eller till gödselmedel.

Centerpartiet vill ha en utredning om dubbla ledningar för avlopp kan vara ett krav vid nybyggnation för att ta tillvara fosfor som skall tillbaka in i kretsloppet och användas som gödselmedel.

Skärgård

Vi måste vara rädda om vår fina skärgård som har så mycket friluftsliv- och båtliv. Därför anser vi att det behövs båttvättar för rengöring samt fortsatt utbyggnad av tömningsstationer för latrin.

Miljöanpassat bostadsbyggande

Vi måste ha en klimatsmart planering av det framtida byggandet av bostäder. Högre krav måste ställas i planarbetet gällande miljö- och klimatfrågor. Husen bör vara energieffektiva och vi ser gärna att det byggs passivhus. Hänsyn måste tas till klimatförändringarna, framförallt vid planering av sjönära bostäder.

God bostadsmiljö ska vara en självklarhet. Lekparker för barn ska planeras in i samband med bostadsområden och avsätta plats för spontanidrotter för alla åldrar. Vi vill också se att det byggs små parker i de centrala delarna av våra huvudorter. Att gång- och cykelvägar alltid tas med i planering av bostadsområden, med en standard så att människor med funktionsnedsättning kan komma ut i naturen.

Det måste även finnas tätortsnära grönområden. Flera av dessa har idag höga naturvärden och de är särskilt viktiga att de bevaras och sköts. Ett områdesskydd för Färsna är extra viktigt.

Klimatnämnd

Klimatfrågorna måste ha största möjliga fokus i framtiden. Därför har Centerpartiet varit förutseende och sett till att det numer finns en Klimatnämnd i Norrtälje kommun.

Klimatfrågorna griper in i alla kommunens nämnder och förvaltningar och måste framöver ha stor uppmärksamhet. Klimatnämnden skall både vara katalysator och den sammanhållande länken för miljö- och klimatarbetet i kommunen.

Centerpartiet vill

- Klimatnämnden skall vara den sammanhållande länken i kommunens miljö- och klimatarbete
- Medverka till lokalproducerade bränslen och energi
- Tillgång till laddstolpar för elbilar vid bostäder och pendelparkeringar
- Norrtälje kommun ska bli länets gång- och cykelvänligaste kommun
- Kollektivtrafiken måste drivas med alternativa och miljövänliga bränslen.
- Spårbunden trafik mellan Stockholm och Norrtälje
- Roslagsbanan byggs till Rimbo och Arlanda
- Nytt modernt storskaligt kretsloppsinriktat reningsverk i Kapellskär
- Dubbla ledningar för avlopp
- Avfallet skall sorteras hushållsnära.
- Båttvättar och latrinmottagningsstationer.

- Klimatsmart planering av framtida byggande av bostäder
- Lekplatser och planer för spontanidrott

Attraktivt boende i hela kommunen

Planering och bostäder

Norrtälje kommun är en bra tredjedel av Stockholms län. Påverkan och beroendet av vad som händer i länet kommer att öka. Vi ska dra nytta av regionens tillväxtkraft. Kommunen är dock specifik och vi har speciella förutsättningar som måste nyttjas. Det innebär att vi ibland måste driva våra egna frågor även om de inte passar in i vad övriga kommuner i Stockholm nordost vill driva. Det kan gälla vägar, kollektivtrafik, sjukvård och landsbygdsfrågor men även vissa frågor inom utbildningsområdet. Människor ska ha möjlighet att försörja sig själva och kunna bo och verka i vår kommun. Arbetspendling till andra delar av regionen kommer även i framtiden att vara en verklighet men målsättningen är att den ska hållas på så låg nivå som möjligt.

I många frågor finns inga motsättningar, men kommunen ska i första hand vara till för våra egna invånare som bor och betalar skatt i kommunen eller för de som vill bosätta sig här eller driva verksamhet i kommunen. Service på landsbygd och i skärgård måste prioriteras så dessa områdens unika värden kan behållas och nyttjas av fler. Kommunen har ett ansvar för att så många som möjligt får tillgång till bredband. Detta är en mycket viktig fråga för kommunens attraktionskraft på barnfamiljer och förutsättning för boende och företagande på landsbygden.

Individens vilja var man vill bo är grundläggande. Kommunen ska underlätta detta! Nya bostäder bör komma till både i tätort och på landsbygd.

Kommunens roll måste bli klarare, det behövs ett **bostadsförsörjningsprogram.**

Utveckla det centrala boendet med varierande boendeformer. Norrtälje stad har potential att växa på egna meriter d.v.s. man behöver inte växa genom att andra delar inte ges möjlighet att växa. Norrtälje stad har förutsättningarna att bli en viktigare centralort för hela kommunen, som också skapar bättre möjlighet för boende i hela kommunen då pendlingsavståndet till Norrtälje är rimligt. Norrtälje behöver fler små hyreslägenheter för ungdomar och äldre.

Sjö och hav har en speciell dragningskraft. Nya hamnområdet ger möjlighet att öppna upp staden mot vattnet. Hamnområdet ska bli en samlingsplats och en resurs för hela staden! Det är speciellt viktigt att hamnen får en hållbar utformning med energisnål och miljömässig bebyggelse. Hamnen ska bli en del av staden och därför kan en tät och förhållandevis hög bebyggelse tillåtas. Norrtälje behöver fler gång- och cykelvägar. Väl utpekade stråk från stadens utkanter till centrum utan farlig samtrafik med bilar och bussar. Färsna Gård är en speciell resurs för hela kommunen och inte minst för staden. Ny bebyggelse får inte ytterligare inkräkta på gårdens område och gården måste få rimliga förutsättningar att bli samlingsplats och andningshål för alla, från barn och skolbarn till äldre.

Trygghetsboende införs för dem som inte orkar eller vill bo själva men som inte är kvalificerade för "särskilt boende". Kommunen måste genom avtal se till att Roslagsbostäder AB och de privata byggbolagen bygger fler hyresrätter. Bostadsbyggandet ska vara hållbart och miljösmart. Energisnåla byggnader med återvinning men med trevlig arkitektur bör prioriteras. Kommunens egna byggnader bör utrustas med ny energiteknik i form av solfångare och solceller. Kommunen behöver en stadsarkitekt för god boendemiljö med lekparkar, plats för spontanidrott, cykelvägar men också för utsmyckning och försköning. Små parker ska finnas i de centrala delarna av våra större orter. Det ska vara tryggt boende i Norrtälje kommun. Det behövs mer kontakt och samverkan mellan kommunen, polisen och skolor för brottsförebyggande verksamhet.

Gång- och cykelvägar ska alltid finnas med i planeringen. En komplettering av sådana behövs på många ställen. Människor med funktionshinder ska ha möjlighet att komma ut i naturen.

För de flesta stora vägar i kommunen ansvarar Vägverket och de enskilda vägföreningarna har ansvaret för de mindre lokala vägarna. Det är viktigt att föreningarna för dessa mindre vägar får tillräckligt med resurser. Kommunen bör också ta ett större ansvar i de något större tätorterna. Kollektivtrafiken prioriteras till de stråk som presenterats i Översiktsplanen. Pendlarparkeringar bör byggas ut och anropsstyrd trafik prövas på landsbygd med lågt underlag.

Centerpartiet vill

- Dra nytta av regionens växtkraft för egen tillväxt
- Att man ska kunna bo och ha sitt arbete i kommunen
- Service på landsbygd och i skärgård måste prioriteras så dessa områdets unika värden kan behållas och nyttjas av fler.
- Underlätta pendling som ger möjlighet att nyttja en större arbetsmarknad.
- Utbyggnad av bredband är en nödvändig satsning i en landsbygdskommun som Norrtälje
- Kommunen ska underlätta så man kan få bo där man vill med hänsyn till miljön.
- Kommunen måste ta fram ett bostadsförsörjningsprogram
- Norrtälje kan bli mer betydelsefull som centralort på egna meriter
- Fler bostäder, speciellt små hyreslägenheter för ungdomar och pensionärer ska byggas.
- Hamnområdet är en resurs för hela staden
- Hållbar utbyggnad med energisnål och miljöanpassad bebyggelse
- Norrtälje kommun behöver fler gång och cykelvägar
- Färsna gårds utveckling, en möjlighet för hela kommunen
- En satsning på trygghetsboende för dem som inte vill bo ensamma men är för friska för "särskilt boende"
- Byggandet ska vara energismart.
- Kommunens egna byggnader bör utrustas med ny energiteknik i form av solfångare och solceller.

- Kommunen behöver stadsarkitekt
- Kommunen tar ett större ansvar för samfälliga vägar.
- Ha fler pendlarparkeringar och försök med anropsstyrd kollektivtrafik på landsbygden

Måltiden är mer än bara mat.

Centerpartiet har alltid värnat om maten som en viktig del av ett samhälles utveckling. Från Jord till Bord och Matlandet Sverige är några begrepp som vi lanserat.

Sverige är i dag en del av Europa genom vårt medlemskap i EU. Trots detta har Sveriges bönder en hårdare djurskyddslagstiftning än övriga Europa.

Centerpartiet önskar att Europa i övrigt följde vår djurskyddslag. Det ger ett bättre djurskydd och tryggare mat, med mindre antibiotika i.

Det offentliga köket styrs av Lagen om Offentlig Upphandling, LOU, där i princip alla livsmedelsföretag i Europa ska kunna lägga anbud på maten till de offentliga köken.

EU-parlamentet har, tack vare Centerpartiet, under januari 2014 tagit beslut om förenklingar i upphandlingen av mat, vilket ger kommunerna möjlighet att ställa etiska krav och miljökrav. Det kan innebära att kommunerna kan handla mer lokalt. Genom att bryta ner upphandlingen i mindre produktområden och mindre geografiska områden och följa de riktlinjer, som Miljöstyrningsrådet har satt upp kan det offentliga köket handla mer svenska livsmedel.

En måltid som avnjuts i skolans restaurang ska vara Ekonomisk, Social och Ekologiskt hållbar. Ekonomisk hållbarhet kan till exempel vara att vi minskar svinnet och tar tillvara den mat som inte serverades och använder dem vid nästa måltid. Social hållbarhet innebär att maten ska avnjutas tillsammans i en trivsamt miljö. Ekologisk hållbarhet betyder att matproduktionen ska orsaka så lite negativ inverkan på miljön och klimatet som möjligt.

Ur ett folkhälsoperspektiv är god och näringsriktig mat ett krav och i synnerhet för barn och ungdomar för att de ska orka ta in all den kunskap skolan förmedlar. Skolrestaurangerna kan också vara en pedagogisk resurs. När det gäller våra äldre är det viktigt med en vällagad mat som passar den äldre.

Centerpartiet vill att mat skall lagas så nära den som ska äta den som möjligt. Kan uttryckas med att det ska "lukta" köttbullar på äldreboendet där min mamma bor.

Centerpartiet vill

- Mat som upphandlas till de offentliga köken ska följa Miljöstyrningsrådets baskrav vad gäller djurskydd och miljö.
- Maten ska tillagas så nära den som ska äta den som möjligt och Centerpartiet vill öka andelen tillagningskök i vård, skola och omsorg
- För att underlätta för lokala leverantörer att lägga anbud vill Centerpartiet göra lokala distributionscentraler.

Prima skolor för alla åldrar

Skolan är en av hörnstolparna i samhället. Goda kunskaper bygger välfärd, god arbetsmiljö bygger god hälsa. God mathållning och kroppsrörelse bygger en bra kropp. Samtliga dessa delar för våra barn och unga är framtidsinvesteringar som ska främjas för ett fortsatt rikt samhälle. Vår kommun är ovanlig med att det finns både stad, mindre samhällen, landsbygd och skärgård och det är en utmaning att i alla delar kunna erbjuda en likvärdig utbildning. Det är en förutsättning för att alla delar av kommunen ska leva och blomstra

En bra arbetsmiljö skapas av bra lokaler, god arbetsledning och möjligheter till utveckling. Lärarna är pedagoger och arbetsledare i klassrummet och ska ges möjligheter till utveckling av bägge sidorna av arbetet. Såväl lärare som rektorer och annan skolpersonal ska ges möjlighet till kontinuerlig fortbildning. Skolan är en kunskapsorganisation vars uppgift är att utveckla växande individer till produktiva medlemmar i samhället. Lärare som får yrkesmässig stimulans har lättare att ge eleven stimulans till utveckling. I det pedagogiska arbetet är det av stor vikt att öka barns och ungas förmåga att läsa och förstå en text och att göra kunskaper fängslande och värda en ansträngning.

Läraren är pedagogisk ledare i klassrummet och är den viktigaste parten i att skapa ett arbetsklimat med arbetsro och där kränkande beteenden kan minimeras. Arbetsledaren sätter tonen och anger normen på arbetsplatsen. Ledarutbildning/ träning och medvetenhet om kränkningar och normer kan vara det huvudsakliga arbetet mot mobbning. Utöver detta kan evidensgrundad metodik vara en hjälpstruktur. Där detta fungerar kan eleven lägga mer energi på inläring, arbete och social utveckling. Är arbetsklimatet dåligt ökar mobbningen och försämras både resultaten och den psykiska hälsan bland elever och lärare.

En jämnare könsfördelning i lärarkåren spelar också roll för arbetsklimatet och för att få ro till kunskaper och läsning.

Elevers psykiska hälsa behöver ökad uppmärksamhet då fler ungdomar idag, särskilt flickor, visar att de inte mår bra och till det behövs en utökad elevhälsovård och samarbete med barnpsykiatrin, ungdomsmottagningen och socialförvaltningen m.fl. Mobbning behöver ständigt fångas upp då den har svåra skadeeffekter på drabbade individer.

Genom hela skoltiden behöver en röd tråd finnas från förskola till vuxenutbildning. Vi vet att redan i tidig ålder kan elever med behov av stöd identifieras och det behovet ska också ges som lagstadgat är och inte ifrågasättas. Ju färre som kommer på sned under uppväxten och i skolan desto billigare i helhetsbilden av samhället.

Gymnasieskolan har under flera år varit föremål för nya reformer. Nu finns ett behov av arbetsro så att förändringarna kan sätta sig. Det sammanfaller med behovet av långsiktiga lösningar för utbildningsutbudet så elever och personal kan planera och genomföra sina studier. Så många som möjligt ska vidare till arbete eller högre studier.

I kommunen finns elever som väljer att hoppa av både högstadiet och framför allt gymnasiet och det får ofta allvarliga konsekvenser vad gäller sysselsättning och socialt utanförskap.

Bra och engagerade lärare med rimliga arbetsvillkor och en bra arbetsmiljö kan få fler elever att ta sin gymnasieexamen.

De elever som saknar slutbetyg eller har bristfälliga betyg och till de som av olika anledningar väljer en annan yrkesbana ska vi kunna erbjuda en kvalitativt bra Vuxenutbildning. Inom ramen för den skolformen finns både Grundläggande vuxenutbildning, Gymnasie- och Yrkesutbildningar. Människor utvecklas i olika skeden i livet, samhället förändras och då spelar Vuxenutbildningen en viktig roll för många. Att vi ligger i framkant på utbildningssidan är en förutsättning för att höja livskvalitet och utbildningsnivå i vår kommun. Människor ska ha möjlighet att leva och utvecklas efter sina egna förutsättningar och samhället/kommunen ska stödja detta.

Centerpartiet vill

- Människor ska ha möjlighet att leva och utvecklas efter sina egna förutsättningar.
- Landsbygdsskolorna ska ges rimliga ekonomiska förutsättningar och behövligt pedagogiskt stöd även digitalt.
- Skollokalerna ska vara tillgängliga för bygden.
- Lärare ska ges möjligheter till lärarlegitimation samt pedagogisk utveckling och fördjupning.
- Lärare ska stödjas till ledarskapsutveckling.
- Lärare ska ha mindre administration.
- Skol- och elevhälsovården ska förstärkas.
- Läsförståelse och räkneförmåga ska lyftas.
- Särskilt stöd ska ges i högre omfattning, särskilt när en del specialgrupper läggs ner.

Bra vård nära dig

Centerpartiet i Norrtälje vill skapa en hälso- och sjukvård som är bekväm, tillgänglig och effektiv. Patienten ska få rätt vård vid rätt tidpunkt.

Alla ska ha rät till lika bra kvalitet och god tillgänglighet oavsett var man bor i Norrtälje Kommun.

Tiohundra medför utveckling av samarbete mellan landstingets sjukvård och kommunens omsorger på ett för landet unikt sätt. Genom permanentning och vidareutveckling av Tiohundratanken kan man se till att fortsatt hålla patienten i centrum. Tiohundratanken innebär att medborgare med behov av vård och omsorg inte riskerar att komma i kläm mellan kommunens och landstingets ansvarsområden.

För oss är det viktigt att alla medborgare ska ha inflytande över sin egen vård och hälsa och kunna påverka vårdens innehåll, när och hur vården ges och vem som utför vården. Detta är inte minst viktigt för alla dem som på grund av en kronisk sjukdom lever i ständig kontakt med vården.

All offentligt finansierad vård och omsorg måste vara effektiv, med liten byråkrati, snabba beslutsvägar och huvuddelen av tiden måste ägnas åt patientkontakt, inte åt administration. Varje skattekrona i vård och omsorg ska användas där den ger bäst resultat för medborgarnas hälsa.

För att kunna möta ett växande vårdbehov framöver måste vården öppnas upp för fler utförare. Genom ökad mångfald skapas sund konkurrens som driver fram högre kvalitet. Centerpartiet vill stimulera en sådan utveckling bland annat genom utökat vårdval till fler vårdområden.

Områden i kommunen där invånarantalet inte ger underlag för konkurrens måste vårdvalsmodellen modifieras eller omprövas för att inte befintliga vårdmöjligheter ska försvinna.

Personalen är den viktigaste resursen inom vården. Deras kunskap, intresse och engagemang är avgörande för att patienterna ska få en god vård. Personalens kompetensutveckling är därför viktig i utformningen av all verksamhet. Många privata vårdgivare är föregångare i arbetet med att ge personalen ökat inflytande över sin arbetssituation.

Centerpartiet vill att det avsätts mark till särskilda boenden och trygghetsboenden i hela kommunen. Trygghetsboende är på gång på ett par ställen inom kommunen och är tänkt som ett enkelt serviceboende för personer med mindre omsorgsbehov. Vi tycker alla ska få möjlighet att välja sitt boende, när orken inte finns eller ensamheten blir för stor. För att trivas i sitt boende behövs det en mångfald boendeformer, som är ändamålsenliga för olika krav och trygghetsboendet är en form.

Centerpartiet vill

- Att väl fungerande vårdcentraler BVC och MVC finns kvar i hela kommunen.
- Att Norrtälje sjukhus finns kvar som akutsjukhus och öppet dygnet runt och veckans alla dagar
- Cancervården kvar på Norrtälje sjukhus.
- Att Tiohundra permanentas och utvecklas.
- Att vårdgarantin ska skärpas så att alla patienter får rätt vård i rätt tid.
- Införande av ett sammanhållet journalsystem som täcker hela vårdkedjan
- Vårdvalet ska vara landsbygdsanpassat.
- Öka antalet utbildningsplatser för läkare och sjuksköterskor i vår kommun
- Öka vårdpersonalens möjligheter till kompetenshöjning.
- Få fler i utbildning inom vård och omsorg inom kommunen
- Utvidga öppethållandet på vårdcentralerna för att minska trycket på akutmottagningen

Centerpartiet vill

- Arbeta för att vården ännu mer präglas av respekt och hänsyn.
- Att maten lagas i närmiljö, helst på respektive boende.
- Att par ska få bo ihop oavsett vem som drabbats av sjukdom.
- Att varje medborgare får rätt att välja var man vill bo
- Att samarbete och samråd görs med anhöriga
- Öka vårdpersonalens möjligheter till kompetenshöjning.
- Trygghetsboenden ska utvecklas som mellanform mellan att bo hemma eller på särskilt boende. Vi ska stimulera byggandet av trygghetsboende.
- Bevara rätten att välja att bo hemma i din bostad med stöd och hjälp

Främja friskvård/tillgänglighet

Centerpartiet vill

- Den grundläggande principen för den nationella funktionshinderspolitiken är att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter som andra att vara delaktig i samhället och ta del av mänskliga rättigheter
- Hälsans stig på flera orter med ett högre underhåll
- Planer för spontanidrott
- Tillgänglighet i samhället
- Arbete efter förmåga
- Stärka skolhälsovården
- Trygg förlossningsvård för våra mammor

Socialtjänsten ingår som en viktig del i vårt välfärdssystem bland annat genom att förebygga och behandla ohälsa bland barn, unga och vuxna. I vårt samhälle skall alla människor ses och behandlas som lika värdefulla. Många drabbas av svårigheter någon gång under livet.

Guldkanter på fritiden

Kultur och idrott för alla – hela livet.

Centerpartiet vill fortsätta verka för fler offentliga platser, dvs gröna ytor såsom parker, tätortsnära skogs- och friluftsområden (rekreationsområden) såsom Färsna gård, längs Skeboån i Hallstavik och Gläntan vid Bålbroskola i Rimbo samt kanalbanken vid Älmsta ordentlig satsning och utbyggnad av ridvägar, gång- och cykelvägar. Vi vill också tillgodose behovet av anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsändamål. Dessa behöver inte vara kommunägda men kan ha kommunalt stöd i form av utvecklad samverkan där stöd i olika former kan erhållas. En vistelse i skog och mark stimulerar alla de sinnen som varit livsavgörande för människors biologiska utveckling och överlevnad.

Både kropp och själ behöver stimulans i den form som individen önskar och ska anpassas till personens förutsättningar. Den sociala samvarons viktiga betydelse för kropp och själ blir alltmer uppmärksammas. En kommun ska vara stödjande och medverka i att sätta guldkant på tillvaron.

Vi ser människors behov under hela livet. Breddidrott (1) och kultur i alla dess former präglar därför den framtid vi vill skapa. Kommunens omfattande föreningsliv med många frivilliga krafter ska ges stöd. Barn och unga är en prioriterad grupp vilket naturligtvis innebär att andra åldrar inte utelämnas. Det goda samhället ska skapa och tillhandahålla resurser för alla.

Fysisk aktivitet bidrar till bättre hälsa igenom hela livet. Kulturen ger viktigt stimulans till människors inre funktioner. Kroppen är skapad för aktiviteter med daglig stimulans. Vi vet att i den moderna inlärningsteorin hävdas sambandet mellan utveckling av barns motoriska egenskaper och förmåga att tänka och vara uppmärksamma. Det ökar inlärningsförmågan.

Kultur och idrott ska ha en given plats i all planering. Verksamheten ska präglas av mångfald och tillgänglighet med väl anpassad och gränsöverskridande arenor och mötesplatser. Några exempel på vad vi menar är välutrustade lekplatser, scener och platser där all form av kultur och idrott kan utövas.

[1] Breddidrott/spontanidrott = självorganiserade aktiviteter innebär att aktiviteten sker utför föreningslivet, där en person/grupp organiserar en aktivitet, t.ex. paddlar kanot när det passar eller ordnar en utflykt till välutrustad lekplats.

Vi vill fortsätta och förstärka arbetet med att minska bruket av alkohol och tobak i alla dess former. Vi tar direkt avstånd från droger, våld, mobbning och doping.

Guldkant på tillvaron erhålls genom idrott och kultur. Det medverkar till att skapa tillväxt. Egenvald fritidssysselsättning skapar god hälsa och medverkar till det goda livet i det goda samhället.

Kultur skapar tillväxt

Barn och ungas möjlighet att få ta del av kultur och utveckla sina egna talanger är av största vikt för framtiden och en given politisk prioritering. Skapande skola är en viktig satsning som Norrtälje kommun ska fortsätta att jobba med. Skapande skola ger eleverna möjlighet att möta professionell kultur men även att skapa själva. Det är en betydelsefull satsning för våra elever samtidigt som det skapar arbetstillfällen för professionella konstnärer och andra kulturskapare i vår kommun. Föreningar och andra aktörer är även de mycket viktiga för att ge ungdomar möjlighet till kultur och skapande. Kulturskolan är också en viktig aktör som ska finnas i hela vår kommun.

Guldkant på tillvaron kan vi få genom idrott och kultur. Men för Centerpartiet handlar det inte enbart om guldkanter. Centerpartiet ser betydelsen av och vill ge stöd till kulturyttringar i hela kommunen. Genom kulturen utvecklas också vårt samhälle, engagerar människor och ger upphov till utveckling och nya idéer. Det handlar då om både att få uppleva kultur och att själv ha möjlighet att skapa. Därför är det också viktigt att kulturen är tillgänglig oberoende av om man har en funktionsnedsättning eller var i kommunen man bor [möjligen kan man här också lägga till – eller vilken ekonomisk eller social situation man lever i]. Kulturen ska finnas tillgänglig för alla.

Kulturen är en viktig pusselbit för en attraktiv och växande kommun. Den bidrar till arbete och företagande. Inte minst inom besöksnäringen men också andra områden har fördelar av ett starkt och livaktigt kulturliv. Över hela vår kommun finns det attraktiva kulturmiljöer, professionella kulturarbetare, ett aktivt föreningsliv och kulturarrangemang som attraherar stora grupper av människor. Folkbildningen och studieförbunden i vår kommun är också viktiga aktörer.

Det är viktigt att vi stöttar och marknadsför det breda kulturliv vi idag har och samtidigt ger utrymme för nya idéer och initiativ.

Forskning visar också att kultur är en viktig pusselbit för välmående och hälsa. Därför vill Centerpartiet satsa på kultur inom vården och omsorgen. Vi vill att personal inom vården och omsorgen i vår kommun ska få möjlighet till kompetensutveckling inom området.